

ΕΤΟΣ 3ο

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 12

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1986

ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ

ΣΥΛΛΟΓΟ ΔΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

1. Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΤΛΙΑ

Τοποθετήθηκε και η δεύτερη αντλία στο αντλιοστάσιο μιας, που όπως είχαμε γράψει αγοράστηκε με τα χρήματα που έδωσαν για το σκοπό αυτό η Μαρίκα Λώλη και Ηλίας Μπέτσιος.

Έτσι και με το νέο πίνακα που φτιάξαμε έχουμε δυο ξεχωριστές γραμμές (πίνακες και αντλίες) που αν για οποιοδήποτε λόγο πάθει βλάβη η μία αμέσως θα έχουμε τη δεύτερη.

Έτσι μ' όλα αυτά ελπίζουμε πρόβλημα νερού στο εξής να μην υπάρχει.

Παράλληλα μ' αυτά καθαρίστηκε και η δεξαμενή. Τα έξοδα γι' αυτή τη δουλειά ανέλαβε ο Γιώργο - Πότης που αυτή τη χρονιά έμεινε αρκετόν καιρό στο χωριό και εάν κρίνουμε από όλες τις εργασίες που έκανε στο σπίτι του (έφτιαξε νέα κουζίνα) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι επισκέψεις του θα είναι πιο συχνές και γιατί όχι μπορεί και μόνιμες. Το ευχόμαστε.

2. «ΤΑ ΚΑΖΑΝΙΑ»

Παλλά από τα ήθη και έθιμα του τόπου μας τις παλιές συνήθειες και ασχολίες αρχίζουν σιγά - σιγά να εξαφανίζονται.

Εκείνο που κάπως διατηρείται ακόμη, έστω και συμβολικά, αυτή την εποχή είναι «τα καζάνια». Παρ' όλο που τ' αμπέλια ξεραθήκαν και φυσικά τρόπος δεν υπάρχει εν τούτοις μερικοί χωριανοί από τις λίγες περγουλές τους και τ' αμπέλια... της Πελοποννήσου διατηρούν το έθιμο.

Κι' αυτή τη χρονιά μοσχο-

βόλησαν τα θρασμένα τσίπουρα που έβγαζε ο Κωστάς στην ανλή του Θρασίβουλου και γεντήναμε το νόστιμο ρακί του, όπως έσταζε ζεστό ζεστό.

3. ΕΠΕΙΓΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Στο Δημοτικό μας Σχολείο, μετά το οριστικό κλείσιμο, η εγκατάλειψη του άρχισε να αφήνει ζοφερά τα ίχνη της.

Σταλαματιές, υγρασία, πέσιμο σοφάδων.

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Ιωαννίνων θέλοντας να προλάβει κάπως το κακό με τα λίγα χρήματα που διαθέτει άρχισε τη συντήρηση και επισκευή του.

Αντικατέστησε στο μικρό δωμάτιο του ισογείου τα σαπυμένα παράθυρα, έφτιαξε έναν πρόχειρο νεροχύτη, έκανε υδραυλική εγκατάσταση και στη συνέχεια θα διαμορφώσει το χώρο αυτό σε κουζίνα που είναι απαραίτητη για τις κατά καιρούς εκδηλώσεις μας.

Βέβαια απαραίτητες επίσης και πιο επείγουσες θα έλεγα εργασίες είναι η επισκευή της στέγης, η υπερψύξη του πατώματος της αίθουσας του ισογείου ο ελαioχρωματισμός του κ.λ.π. εργασίες για τις οποίες απαιτούνται μεγάλα ποσά. Το νέο κοινοτικό συμβούλιο ως έχει υπόψη του το πρόβλημα.

4. ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μετά τις τελευταίες κοινοτικές εκλογές άλλαξε η σύνθεση του κοινοτικού μας συμβουλίου στην 4η σ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΙΑ

Τώρα που καταλάγιασε ο κονιορτός από την ε- κλογική αναμέτρηση, τα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» σαν ενσάρκω- τής της μιας και ενιαίας Δολιώτικης Φωνής, εύχονται στους νέους κοινοτικούς μας άρχοντες να είναι σιδε- ροκέφαλοι και προπάντων καλή φωτίση στο δύσκολο έργο που τους περιμένει.

Όμως χρήσιμο θα ήταν να γίνουν κάποιες σκέ- ψεις και κάποιοι καυτοί προβληματισμοί.

Η βαρεία ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε τις μέρες εκείνες των Κοινοτικών Εκλογών αρχίζει να δια- λύεται. Όμως πρέπει να ξεσυνενφιάσουν και οι καρ- διές μας για να βγει και πάλι ο λαμπρός ήλιος της σύ- νεσης της λογικής και της ΑΓΑΠΗΣ.

Αυτός που θα οδηγήσει τα βήματά μας στο μονο- πάτι της προόδου και θα θέσει φραγμό στη διεκ- στήνδα των κατώτερων παρορμήσεών μας.

Σκοπός μας δεν είναι να κάνουμε ηθικό κήρυγμα ούτε να καταλογίσουμε ευθύνες αλλά να αντλήσουμε διδάγματα που θα αποτρέψουν την περιοδική παλιν- δρόμηση σε λανθασμένες επιλογές με όλα τους τα πα- ρελκόμενα.

Σαν πρώτο δίδαγμα από την διαίρεση σε αντι- παλές παρατάξεις είναι η έλλειψη ουσιαστικού διαλό-

γου μεταξύ όλων των κατοίκων και ιδιαίτερα των φο- ρέων του χωριού για την εξεύρεση της καλλίτερης δυ- νατής αλλά κοινής αποδοχής λύσης.

Δεύτερο δίδαγμα είναι η εξέλιξη της κακώς νο- ουμένης φιλοπρωτείας που δημιουργεί εγωπαθητικές καταστάσεις και αποκόπτει το δεσμό επικοινωνίας με τον απλό κάτοικο του χωριού. Αυτό αποσυντονίζει την ενιαία δράση και αντιμετώπιση προβλημάτων ενώ συχνά δημιουργεί πολλά κέντρα αποφάσεων με μηδε- νικό αποτέλεσμα.

Τρίτο και σπουδαιότερο η ανιδιοτελής προσήλω- ση και εστίαση όλου του δυναμικού του τόπου στους αντικειμενικούς στόχους που καθορίζονται κάθε φο- ρά και ιεραρχούνται με διαφάνεια και συνέπεια.

Οι διαπιστώσεις αυτές δεν είναι καινούργιες αλλά η αντιμετώπιση των συνεπειών τους κρίνεται σήμερα πιο επιτακτική. Ο καλλίτερος τρόπος γι αυτό είναι Κοι- νότητα και Φορείς να επαναπροσδιορίσουμε τη θέση μας και να θέσουμε την τακτική που θα ακολουθή- σωμε κάτω από αυστηρό έλεγχο.

Ο Σύλλογός μας ανοικτός όπως πάντα στο διά- λογο δέχεται κάθε υπόδειξη και απλώνει χέρι για ΣΥ- ΝΕΡΓΑΣΙΑ και ΔΟΥΛΕΙΑ.

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Του ΔΗΜ. Κ. ΠΟΤΣΗ

Καλικάντζαροι ή ξωτικά

Όπως και στην υπόλοιπη περιοχή Πωγωνίου έτσι και στο χωριό μου, τα παλιά χρόνια, η γιορτή των Θεοφανίων είχε μια ιδιαίτερη γοητεία. Τρα- γούδια, χοροί στις ρούγες και στους μαχαλάδες ε- πισκέψεις στα σπίτια για χρόνια πολλά, αγιασμούς στα σπίτια κ.τ.λ.

Απ' ότι έχω συγκεντρώσει, από πολλά χρόνια, πληροφορίες χωριανών γερόντων και άλλων, επι- κρατούσε τότε η εξής εντύπωση κατά το Δωδεκάη- μερο, ότι δηλαδή από την παραμονή των Χριστου- γέννων μέχρι των Φώτων, θγαίνουν επάνω στη γη οι Καλικάντζαροι και όπως κοινώς λέγονται ξω- τικά.

Η μυθολογία μας τους παρομοίαζε κάπως έτσι: ψιλούς, μαυριδερούς, με κόκκινα μάτια, με τραγίσινα πόδια, χέρια ανθρώπινα, λίγο μακρύτερα και όλο τους το σώμα πριχωτό.

Μπαίνουν στα σπίτια, απ' τα τζάκια και τις κα- μινάδες γιατί τους αρέσανε τα χριστουγεννιάτικα γλυκά και ιδιαίτερα οι λαλαγγίτες «τα σπάργανα του Χριστού» και οι δίπλες!

Κατά το μύθο βέβαια, τη Γή μας τη βαστάει από κάτω μια μεγάλη κολόνα και οι Καλικάντζα- ροι πασχίζουν όλο το χρόνο να την κόψουν για να πέσει η Γη στο χάος, όχι βέβαια για κακό, αλλά για να γλιτώσουν οι άνθρωποι απ' τη φτώχεια, τις αρρώστιες, τους πολέμους και τ' άλλα βάσανα.

Όλο το χρόνο δουλεύουν, εντατικά, ως τα Χριστούγεννα, και λίγο θέλουνε για να την κόψουν! Μα σαν έρθει η ώρα της γέννησης του Χριστού μας και ακούσουν το πρώτο του κλάμα, αμέσως σταμα- τούν και ανεβαίνουν στον απάνω κόσμο.

Τις δώδεκα αυτές μέρες, που λείπουν, η κολό- να της Γης ξαναθρέφει και ξαναρχίζουν, φτου, απ' την αρχή το κόψιμο της, τον άλλο χρόνο.

Την ημέρα των Φώτων που γίνεται ο Μέγας αγιασμός των νεράν, μαζεύονται όλοι οι καλικάν- τζαροι, φωνάζοντας ο ένας στον άλλο:

«Φεύγετε να φύγουμε, γιατί έρχεται ο τρελό- παπας με την Αγιαστούρα του και με τη Βρεχτού-

ρα του, για να μας κόψει το κεφάλι να το ρίξει στο ποτάμι»!

Και έτσι φεύγουνε όλοι τους, για να ξαναέρθου- νε πάλι του χρόνου τα Χριστούγεννα.

Υ.Γ. Μια γρηά περίπου 95 ετών μου έλεγε το εξής περιστατικό:

«Κάποτε μια νύχτα που λυσομανούσε έξω η βροχή και ο δυνατός αγέρας, ακούσαμε να σκουνί- ζουν έξω απ' το σπίτι μας τα ξωτικά. Ήθελα να μπουν μέσα. Η μάνα μου τότε σηκώθηκε πήρε μια χούφτα χοντρό αλάτι και τόριξε στο τζάκι στη φω- τιά. Αμέσως σταμάτισαν το σκούξιμο, και τα ξωτι- κά φύγανε».

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Οι σπουδάζοντες νέοι του Δολού, το κομμάτι αυτό των ελπίδων, η μελλοντική Δολιώ- τική παρουσία του αύριο, τα φετεινά χρυσά λειψάνια, έκρου- σαν και άνοιξαν τον ναό της γνώσεως. Πήραν εισιτήρια για τα πνευματικά ιδρύματα πλη- ρωμένο με πολύ μόχθο και άλ- λη τόση αγωνία, προσμένουν τώρα με όνειρα και φιλοδοξίες το μέλλον.

Χαιρετίζουμε με ικανοποίηση το γεγονός. Αξίζει ένα μεγάλο Μ ρ ά β ο στα παιδιά για την επιτυχία τους και για τον πρόσθετο λόγο ότι συνεχίζουν την πνευματική παράδοση των Δολιωτών.

Δυσκοιότητες Δολιωτών παιδιών σπούδασαν κατά και- ρούς. Εκείνο που λόγω της α- ποδημίας των γονέων των οποί- δασαν στις πόλεις και τα παιδιά που έμεναν στο χωριό. Για τα πρώτα οι συνθήκες σπουδών αρ- κείναι καλές. Για τα δεύτερα, που ήταν και τα πιο πολλά, τα πράγ- ματα ήταν πολύ δύσκολα. Αυ- τές τις δυσκολίες θα τις απα- ριθμίσουμε γιατί θα διδάξουν πολλά στους νέους.

Όσα έμεναν στο Δολό φοι- τούσαν στο Γυμνάσιο της Πω- γωνιάς. Η καθημερινή πεζοπο- ρία μέσω της χαράδρας δημι- ουργούσε πολλά και σοβαρά

προβλήματα. Ο ανώμαλος δρό- μος, οι καιρικές συνθήκες, ο χει- μώνας, οι βροχές, οι χιονοθύ- ελες, το αγιάζι, οι παγωνιές, το ξεροβόρι, η ξεπολησιά τα χιλιο- μπαλυσμένα ρούχα, δυσκόλευαν την συνέχιση των σπουδών.

Τα οικονομικά σε άθλια κατά- σταση. Οι γονείς αγόραζαν τα βιβλία των παιδιών τους, αν υ- πήρχαν και αυτά, πουλώντας το μονάρι τους. Με μεγάλη δυ- σκολία πλήρυναν τις εγγραφές και τις τριμήνιες στο Γυμνάσιο. Με το αντίτιμο του αυγού της κότας ξεγελούσαν την πείνα τους με λίγες καραμέλλες. Η σπιτίσινα πίτα της μαρούλας τους μπερδεύονταν με τα βιβλία και τα τετράδια στο φτώχο τα- γάρι τους. Βιταμίνες τους ήταν ο πρωϊνός τραχανάς, το λαδό- πριμπα, και τα πληγουρί. Από το γεύμα της επιστροφής και έ- να κομματάκι κρέας η πολυτέ- λεια κάθε Πασχαλιά και Χριστού- γεννα.

Τα μπρούμπετα διαβάζαν κά- τω από το αδύνατο φως της λάμπας του πετρελαίου και τις αναλαμπές της φλόγας του α- ναμμένου τζακιού.

Τους πυρανούσε η σκέψη του αυριανού καρού μήπως για μια άλλη φορά κάνουν μάθημα μου- σκεμένοι μέχρι το κόκκαλο.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 4η ΣΕΛ.

Ο Σύλλογός μας στέλνει
στους χωριανούς και φίλους του
ΘΕΡΜΕΣ ΕΥΧΕΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
και των
ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΧΡΟΝΟ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΠΑΤΡΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Παράδοση είναι ένα είδος πυξίδας, που μας δείχνει πάντα που βρίσκουμε μέσα στο απέραντο πέλαγος της ζωής και του κόσμου.

Κάθε λαός έχει την παράδοσή του. Μα όσο πιο παλιά ιστορία έχει, τόσο η παράδοσή του είναι πλουσιότερη από πνευματικά στοιχεία, για το ίδιο το έθνος, η ελληνική, είναι πιο σπουδαία και πιο ξεχωριστή απ' όλα τ' άλλα κράτη του κόσμου.

Μέσα της υπάσχει μεγάλως πλούτος από σοφία, βαθιά ασθήματα,

Του ΔΗΜ. ΠΟΤΣΗ

καλασθησά, αιθρωπιά και ασσοδεξία.

Όποιος δεν ούθει την παράδοση, (γιατί μέσα του στέρεψε η πηγή) ζει πάντα με ξένη ψυχή και σε ξένα πρότυπα, ως πού με μοντέρνα.

Σήμερα πιστεύω ήρθε ίσως το πλήρωμα του χρόνου για να πετάξουμε από πάνω μας την ψώρα της ξενομανίας, που κάποιοι με απατηλά συνθήματα του κοσμοπολισμού και του μοντερνισμού, μας κόλλησαν, και να ξυπνήσουμε και να δούμε που βρισκόμαστε.

Πρέπει να θρούμε τον πραγματικό εαυτό μας, γιατί αρκετά χρόνια μας ταλαιπώρησαν στις ξένες ερμητικές και στα λαοπρόβαρα των δίκων τους παραδόσεων και προτύπων, και να επστρέψου-

με στις δικές μας ΡΙΖΕΣ και στον τόπο μας, τον δικό μας τόπο, με τα ήμερα θουνά μας τις γαλάζιες θάλασσες, το φεγγαρόδολμα του ήλιου μας, με τα χωριά μας, με τους εγκάρδιους ανθρώπους μας, με την απλότητά μας σ' όλα, με τις όμορφες συνήθειες μας, τα καθαρά και αθάνατα δημοτικά μας τραγούδια, τους χορούς μας, τα παιχνύρια μας, τα ζαφελισία μας, με τα ήθη και έθιμά μας, με τα ρημοκλήσια μας και τις εκκλησίες μας και τόσα άλλα.

Ότι λοιπόν έκαναν οι πρόγονοί μας με το δικό τους ελληνικό πνεύμα,

έχει αιώνια και αιμόραντη, αξία. Πρέπει επιτέλους να ξετσιπιάσουμε κάποτε για να μπορούμε με να δούμε καθαρά και να χαρούμε αυτή την ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ που μας άφισαν, μοναδική στον κόσμο, που φυλάχθηκε για μας τους νεότερους με τόσο πόνο, με αίμα και με πολύ λαχταριστή αγάπη.

Ας προσέξουμε να μη φανούμε ανάξιοκληρονόμοι, σαν τον Άσωτο γιού, και ας μη μας θρέψουν πια τα ξυλοκέρατα της ξενομανίας και του δήθεν μοντερνισμού, αλλά να τρώμε το δικό μας ψωμί και να πίνουμε το δικό μας κρασί, που πίνανε οι πρόγονοί μας και κάνανε τα εξάσια αυτά έργα, που εμείς σαν Έλληνες κληρονομίσουμε και πρέπει να τα διαφυλάξουμε, σαν μια ιερή παρακαταθήκη.

Νέα από το χωριό

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 1η ΣΕΛ βουλ' ου.

Δύο ήταν οι υποψήφιοι συνδασμοί. Κάθε σπίτι σχεδόν και από ένας υποψήφιος. Για την ιστορία αναφέρουμε τα ονόματα των δύο συνδυασμών.

1. Συνδυασμός «ΟΙ ΦΙΛΟΙ».

Δάκας Βασίλειος υποψήφιος Πρόεδρος.

Δάκας Ευάγγελος, Έξαρχος Παντελής, Ζωίδου Χαρίκλεια, Κωσταράς Κων(νος), Βασιλείου, Μαργαρίτης Χριστόφορος, και Στράτου Παρασκευή.

2. Συνδυασμός «Η ΠΡΟΟΔΟΣ».

Κωσταράς Κων(νος) υποψήφιος Πρόεδρος, Κούρος Βασίλειος, Κούρος Νικόλαος, Κούρος Σπυρίδων, Κωσταράς Χρήστος, Μεντής Νικόλαος και Πότσης Δημήτριος.

Εξελέγησαν από το πρώτο ψηφοδέλτιο Πρόεδρος Δάκας Βασίλειος.

Σύμβουλοι: Μαργαρίτης Χριστόφ., Κωσταράς Κων., Δάκας Ευάγγ., Στράτου Παρασκευή.

Από το δεύτερο ψηφοδέλτιο: Κωσταράς Κων(νος) και Πότσης Δημήτριος.

Η εφημερίδα μας τους εύχεται καλή επιτυχία στο έργο τους για το καλό και την προκοπή του χωριού μας.

★

5. ΟΜΑΔΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

Η εθελοντική προσφορά αίματος είναι πράξη αξιοπρέπειας

και αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στα άτομα που προσφέρουν αίμα, γιατί όλοι γνωρίζουμε την ανθρώπινη πλευρά της.

Με αυτό το σκεπτικό πιστεύουμε ότι και η αδελρότητα Αθηνών ξεκίνησε στη δημιουργία ομάδας αιμοδοσίας. Η ομάδα αυτή αποτελείται από τους παρακάτω χωριανούς μας μέλη της Αδελφότητας Αθηνών.

Φωτόπουλος Δημήτριος, Ευάγγελος και Φώτιος, Κωσταράς Χριστόφορος, Ζωίδης Χριστόφορος, Ντάκας Ευάγγελος και Κούρος Φώτιος.

Αυτή η προσπάθεια ξεκίνησε εδώ και αρκετό καιρό και δε γνωρίζουμε εάν στους παραπάνω χωριανούς μας προστέθηκαν και άλλοι. Ευχής όμοιος έργο θα ήταν η πράξη αυτή να δρει μιμητές.

Με την πρωτοβουλία αυτή των χωριανών μας δημιουργήθηκε τράπεζα αίματος που είναι στη διάθεση κάθε Δολωίτη που έχει ανάγκη.

Δεν απομένει λοιπόν γι' αυτούς που χρειάζονται αίμα παρά αφού πληροφορηθούν τον σχετικό Κωδικό αριθμό από την Αδελφότητα των Αθηνών, να το κάνουν γνωστό στο Νοσοκομείο οποιασδήποτε πόλης της Ελλάδας και να πάρουν δωρεάν το αίμα που χρειάζεται. Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια σ' αυτά τα παιδιά.

Μεγάλη πράγματι και αξιοπείνη η προσφορά τους. Γιατί να μη δρει μιμητές.

Ιερέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ προς την «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ»

Επιγραφαί και ενθυμήσεις Δολού Πωγωνίου

- 1
1812.
Ι. Ναός Αγ. Νικολάου
Τραπάρωξ εξέσθεν ένθεν και ένθεν εντός κογχών.
Επί της μας, Κεραλ. Γράμμασιν.
«Παπά Κόστα Λόλη. Παπά Γήοργη Κολόνα Θανάση (Γ)κα(γ)κάνη Κόστα (Γ)κα(γ)κάνη (3) Γηότρη Παγούνη».
Επί της άλλης,
«Παπά Γήοργη - Γηάνη Έξαρχος, Κόστα Κοντογ(ι)άν(ι)»
Δήμο Μαργαρήτι έτη 1812»
- 2
1816
Επί των χειλέων χαλκίνης απλάδος.
«Έτος 1816 του Αγίου Νικολάου Δωλώ + Αναστάσιου...».
- 3
1830
Επί μικράς εικόνας αγ. Ευθυμίου.
«Δέσις του δούλου του Θεού Γεωργίου 1830».
- 4
1842
Επί μικρού Ευαγγελίου με αργυράν επένδυσιν διαστάσεων 0,11X08" κάτωθεν της εν αυτό εικόνας του Ευαγγελιστού Μάρκου εις σελ. 124.
«1824 π(απά) διμήτρης».
- 5
1843
Επί αργυρού αγ. Ποτηρίου γύρωθεν της κυκλοτερούς θάσας Κεφ. Γράμμασιν.
«+ 1843: Μαΐου: 18: Ποτήριο του Αγίου Νηκολάου Πωγωνιανί.
Ηοάνου Ηερέως».
- 6
1847
Ομοίως ως ανωτέρω επί του μικρού Ευαγγελίου με την αργυράν επένδυσιν, εις σελ. 224 και 225.
«1847 έβίκε ο γκολέκας έγινε πόλεμος μεγάλος εις τα δολ(ι)ανά πα(πά) διμήτρης από δολών (4)».
- 7
1848
Ομοίως εις σελ. 224
«1848 έγινε ξέρι (=Ξηρασία) από μαγίου 9 (μαΐου) έος σεπτεμβρίου Ι»
- 8
1849
Εις το τέλος του Μηναίου Οκτωβρίου του 1843 επί αγράφου εξωφύλλου.
«Τω αωμθ' οκτωμ(θρίου) και Γρα(φέν) παρά νικολάω Γεωργίω λαμποθ(ι)η) ο και χρηματιδιαν εν τωδε κόμμιον, διδάσκαλος...».
- 9
1852
Επί του Μανουαλίου Κεφ. Γράμμασιν.
«1852 ης Εκκλησίας αγίου Νικολάου χορίον Δολό. Δια επιμιλιάν Δημητρίου Χρίστο Τζίμου».
- 10
1852
Επί εικόνας αγ. Χριστοφόρου εν τω Προσκυνηταρίω.
«1852 απριλίου 18».
- 11
1852
Ομοίως επί του ετέρου Μανουαλίου.
«1852 ης Εκκλησίας αγίου Νικολάου Δολό. ο (ε)παμειώνμενος Δημήτριος Χρίστο Τζίμου».
- 12
1852
Εις το τέλος Μηναίου Οκτωβρίου του 1843.
«Κωνστ. αθανασούλα ρωμπα(ι)νός ο χρηματίας παιδαγωγός τω αωμθ' εν τω ανόθι κόμμιον Δολό.
έρρωσθαι οι αναγιγνώσκοντες, η σοφία χείρον μεν ποιεί ουδένα δελτίους δε πολλούς, νώι και τότε πράττε».
- 13
1853
Έσωθεν της επενδύσεως Μηναίου Ιουλίου 1843.
«Μαθημάτων φρόντισε και μη Ιχρημάτων τα γαρ καλά μα)θήματα φέρνουνσι τα χρήματα.
1853 τη 25 Ιουλίου
Ετούτο τω διβλίω είναι του αγίου (Νικολάου) Μανθός (καρα)κώστας δολών γράφω».
Σημ. Πρόκειται εδώ περί του παππού του Διδασκάλου Ματθαίου Καρακώστα.
- 14
1845
Εις το τέλος αγράφου εξωφύλλου Μηναίου Δεκεμβρίου του 1843.
«Εν έτει 1854 οκτωβρίου 4 έγινε μεγάλη πλημυρία και φουρτούνες πολλές όπου επιπύρισαν μύλοι άνθρωποι και ζώα και

εχάλασαν γεφύρια μύλοι και οσπήτια αι στράτες εκόπηκαν από την μεγάλην βροχήν ερχόνοντο(ι) τα νερά όποτε θάλασσα όστε πολλούς λέγειν ότι καταλυσμός θέλει γίνη. και εδό εις το χωρίον έγινε μεγάλη ζημία όπου εχάλασαν οι δρόμοι και αι φούγες, και εξόχως εις δελιδνάκι έγινε μεγαλητέρα ζημία όπου εχάλασαν αργαστήρια και ολίγον έλειψε να αφανιστούν και οσπήτια πολλά εαν δε ήθελε παύση η μεγάλη

Επιμείλια

ΙΩΑΝΝΗ Δ. ΣΤΟΛΗ

φουρτούνε αυτή όστε πολλοί άνθρωποι έφυγαν και εσέβησαν εις την Εκκλησίαν δια να γλυτώσουν από τον μέγαν κίνδυνον της μεγάλης βροχής αλλά εις την Εκκλησίαν έτρεξαν τα νερά και εγέμισεν η Εκκλησία από νερόν και (οι) άνθρωποι οι όντες εν τη Εκκλησία εφοβήθησαν φόβον μέγαν όστε ανέβησαν εν τοις στασιδίοις δια να φύγουν τον κίνδυνον, και αυτοί μεν διεσώθησαν πλην εν παιδιόν χρόνών επτά μη ημπορόντας να διαφυλαχθή με κατ' ουδένα τρόπον δεν κατέστη (ι) η επίλοιποι δια να το ελευθερώσουν και εκόπη το σκρινίον και επνίγη εν τη Εκκλησία και το έβγαλαν αποθαμένον. η Εκκλησία αυτή έκαμεν πολλές ημέρας έως να καθαρισθή από την λάσπην και άμμιον και πέτρας όπου ήφρεν η φουρτούνα και με μεγάλην δυσκολίαν εκκαθαρίσθη πλην ουχί ως καθώς ήτον πρώτον και έγινε μεγάλον και φοβερόν σημείον τη τετάρτη του οκτωβρίου μηνός ημέρα δευτέρα. και παρομοία (έγινε) και εις άλλα μέρη αυτή η μεγάλη η πλημύρα και επεκράτησεν πολλές ημέρας ... και έος την σήμερον ... και εις το εξής ο Θεός οίδεν τι μέλλει γενέσθαι πλην ο κύριος να μας διαφυλάξη. αμήν.

1854 τη ... δεκεμβρίου.

Ο γράψας ταύτα αναγνώστης νικολάου καρακώστας.
(Συνεχίζεται)

Σκέψεις - Σχόλια

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 1η ΣΕΛ

Και όμως νίκησαν. Με την υπομονή τους ανήλθαν στα ανώτερα αξιώματα.

Οι συνθήκες για τα καινούργια παιδιά του χωριού και των πόλεων βελτώθηκαν σε μεγάλο βαθμό, αλλά δεν μένεται η λαμπρή νίκη τους γιατί είχαν και αυτά άλλου είδους δυσκολίες. Αντιμετώπισαν την πληθώρα των διαγωνιζομένων και την πολλαπλή ύλη των διδασκομένων μαθημάτων. Πέρασαν αλόβητα από την λήλαπα της εποχής αποφεύγοντας τα πονηρά στέκια της καφετέρειας, των σφαιριστηρίων, των ντισκοτέκ και τους εφημερουν παραδεισους των ναρκωτικών και των παραισθησιογόνων.

Για τα Δολωίτικα νεάτα του τότε και του τώρα η νίκη υπέρλαμπρη.

★

«Θυμούμαι κι' άλλα από τους μεγάλους, δεν ξέρω όμως να γράψω καλά ...» Τα λόγια αυτά τα διάβασα στο γράμμα της Κακ Κύρου στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας. Μου κέντρισαν την επιθυμία να γράψω το σχόλιο τούτο.

Προφορικά και πολλοί άλλοι Δολωίτες προβάλλουν την ίδια δικαιολογία και δεν γράφουν κάτι που θυμούνται από το χωριό.

Δεν έχουν καθόλου δικαιο. Όσοι γράφουν στα Δολωίτικα δεν έχουν κανένα ιδιότερο ταλέντο, Όλους μας οδηγεί η αγάπη για το Δολό.

Μέσα στην καρδιά μας έχουμε τη γωνιά αυτή, το Δολό, τόσο πολύ φλογερή που με την βοήθεια των παλμών της όλοι γινόμαστε ποιητές και πεζογράφοι.

Στο Δολωίτικο χώρο βιώσαμε όλοι και πλήθος από γεγονότα έχουν χαραχτεί στη μνήμη μας ή βρίσκονται στο υποσυνείδητό μας. Νοερά ζούμε στο χωριό μας και περιδιαβαζουμε τους έρημους δρόμους του. Τότε είναι που νοιώθουμε πιο μόνοι και έτοιμοι να διηγηθούμε πρώτα στον εαυτό μας και μετά για τους άλλους μια Δολωίτικη ιστορία.

Πρέπει οι ιστορίες αυτές να μη μένουν μέσα μας και τις πάροουμε μαζί μας. Τα Δολωίτικα διαθέτουν τις στήλες τους να τις γράψουμε, για να τις διαβάσουν οι νεώτεροι και οι απόγονοί μας. Αν όλοι γράψουμε θα σχηματίσουμε την ιστορία του χωριού μας. Τα Δολωίτικα είναι τα μάτια της ψυχής μας.

Χωριανοί, μη δειλιάζεται να γράφετε, γιατί έχετε το φόβο ότι δεν μπορείτε. Όλοι μπορούμε. Εξ άλλου δεν δίνουμε διανομιούς για να μας κρίνουν. Εοφλούμε ένα χρέος προς την ιδιαιτέρα μας πατρίδα.

★

Είναι εποχή που όλοι μπορούμε να φυτέψουμε στο χωριό, από λίγα ιπσωροφόρα δέντρα στην αυλή μας, στον κήπο μας, στο αλώνι, ή στο χωράφι μας.

Η δεντροκαλλιέργεια πρέπει να είναι ο στόχος μας. Τόσα καλά προκύπτουν απ' αυτή. Τώρα που έχουμε μπλόικο νερό είναι πραγματοποιήσιμη. Με ένα ευρύτερο σχέδιο και έναν προγραμματισμό από το Κοινοτικό Συμβούλιο και όλα τα σωματεία του χωριού μας, οι απόδοθύν κίνητρα, να αγορασθούν δενδρύλια, να ανθίχτούν γούρνες κλπ. και να γίνει η φύτευση ομαδικά και συστηματικά. Έτσι θα δώσουμε δουλειά και στα παιδιά που παραμένουν στο χωριό και οι ιδιοκτήτες που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα θα ωφεληθούν.

Το κράτος εξ άλλου μας βοηθάει για τη δουλειά αυτή με επιδοτήσεις δενδρύλλια κ.λ.π.

Είναι καρός να σκεφτούμε και να δράσουμε κατάλληλα.

ΔΗΜ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΔΩΡΕΑΙ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ο κ. Χριστόφορος Νικ. Βελόκας εις μνήμη Περσεφώνης Β. Μούστου, κατέθεσε στην Εκκλησία Δολού δρχ. 2000.

Επίσης και η Θηρεσία Λατσούνα εις μνήμη του συζύγου της Κορηλίου Λατσούνα το ποσό των 5.000 δρχ.